

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 2. Desumpta ex cap. 23. 24. & 25. lib. Levit. in quibus describitur Sabbathi Cultus, Paschatis & Festi Primitiarum. Pœnæ Blasphemantium, & Talionis. Reditus ad Possessiones tempore Jubilæi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Virgine autem vix conspectâ nullatenus exspectandum sibi esse credidit: *Censebat* nempe teste S. Chrysost. Sermon. de Job. in pralio contra *Damones virili audaciq̃ue animò opus esse, continentia autem preparatione victoriam concedi non ex Virginum consuetudine, sed secessu.* Apocalypseos 12. Describitur certamen mulierem inter & Draconem institutum. Vis nosse: ex qua parte steterit victoria? aut quid egerit mulier, ut Draconem immane illud monstrum vinceret? lege versum sextum: *Et fugit mulier.* Testatur Petrus Dam. l. 2. Epist. 18. in quodam orientis monte reperiri lapides igniferos, qui *masculus & fœmina* nominantur: hos à se procul distantes nequaquam accendi; at vix fœminâ masculo appropinquante, ignes ex utroq̃ue egredi, qui omnia circa montem posita exurant. *ô Christiane Sacerdos, aut Religiose! si saxa, quorum aliàs natura magis frigora, quam calores fovet, ex consortio disparis sexûs adèò inflammantur, quales in te surgent libidinis faces, qui carne, calores utique magis, quam frigora amante, circumdatus es? putasne munditiem animæ servare te posse illæsam illa in societate, quam viri vix ossibus hærentes, & calore ferè penitus destituti non crediderant se servaturos? si ergo immunditiem times, fuge consortia disparis sexûs, præsertim illa, quæ fiunt remotis arbitrâs.*

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 23. 24. & 25. lib. Levit, in quibus describitur Sabbathi Cultus, Paschatis & Festi Primitiarum. Pœna Blasphemantium, & Talionis. Reditus ad Possessiones tempore Jubilai.

N. 141. *Confidera I.* **Q**Uòd Deus præcipiens, ut ab omni opere desistant se fieri otium in virtutis studio. Quare expressis jubet verbis, ut cessetur illâ die ab omni opere servili, quatenus homines nanciscantur copiam, se exercendi in operibus spiritualibus. Nullum hêrcle aliud motivum existit inimicis Populi hebraici Sabbathi ejus ridendi Thren. 7. quàm quòd inerti otio, manu videlicet non solum ab opere servili, sed etiam à spirituali cessante, illud tempus transegerit, & miraberis haud dubiè Christiane: quòd Christus hytropicum die Sabbathi curaturus, quæstionem hanc moveat Judæis: *si licet Sabbathò curare? nunquid enim ipsa Dei sapientia, disponens omnia à fine usque ad*

ad finem, instructione indiget? nunquid Legislator æternus non sit Legisperitior omnibus Legisperitis? adhæc quis dubitet: licere diebus festis opem miseris ferre, cum sit opus Deo gratum moraliterque bonum? & tamen in sua quæstione perstat divina sapientia Christus Dominus. Et quod mirandum magis Lucæ 6. quæstionem illam his proponit verbis: *Si licet Sabbatho benefacere, an malè? animam salvam facere, an perdere?* inexpectata sanè quæstio, sed nequaquam inanis: sicut enim perfida Judæorum turba eò nequitia devenerat, ut illicitum clamaret, sanare ægrum in Sabbatho, ita reperire est hoc tempore Christianos tam perversi iudicii homines, qui piis vix copiam dent, sacris exercitiis die festo insistendi: cum tamen probè nôrint: istos dies hunc solum in finem institutos esse, prout Innocentius I. Pontifex Epist. 1. ad Decentium c. 7. admonet, dicens: *nisi tantum hymnis & psalmis & canticis spiritualibus dies illa transigatur.* Atque hunc fuisse primorum Christianorum laudabilissimum morem luculenter probant tot antiqua SS. PP. Decreta, asserente etiam S. Gregoriô M. in Epist. ad quendam apud Joan. Diac. l. 4. vitæ c. 51. *Dominicò die à laboribus cessandum est, atque omnimodò orationibus insistendum, ut si quid negligentia per sex dies agitur, per diem resurrectionis precibus expietur.* Hac de causa referantur summò mane Templorum portæ, pulsantur campanæ, incenduntur luminaria, celebrantur Missæ, cantantur officia, animantur organa. Sed proh dolor! *Via Sion lugent* Thren. 1. eò quòd non sit, qui veniat ad solemnitatem. Non enim veniunt ad solemnitatem, qui veniunt ad Templum, ut ibi fabulis vacent, novellas legant, animò sint in choro, mente in foro. Non veniunt ad solemnitatem, qui veniunt ad sacras ædes, ut pascant oculos puellarum comptarum aspectu, aures recreent rarâ musicâ, aut pretiosò vestitu suò aliorum oculos in se provocent. Non veniunt ad solemnitatem, qui venientes ad Tempia etsi multum orent, attentè conciones audiant, sacris magnâ reverentiâ interfint, Sacramenta frequentent; id tamen eâ intentione non faciunt, ut Deo pro acceptis beneficiis grates rependant, pro novis supplicent, sed ut devotione suâ sint hominibus admirationi, eorumque laudem lueri locò reportent. Non veniunt ad solemnitatem, qui veniunt ad Templum cum conscientia, gravibus peccatis sauciata: talium enim preces, ut alibi à me dicta probant, divinam potiùs iram, quam clementiam merentur. Si Hieronymus tantæ sanctitatis vir de sua fateatur persona ad Vigilantium scribens: *Quando iratus fuero, & aliquid mali*

in anima mea cogitavero, & me nocturnum Phantasma deluserit, Basilicas Martyrum intrare non audeo: ita totus & corpore & animo contremisco. Quomodo igitur Christianus cum certo ingrediatur peccato? non veniunt denique ad solemnitatem, qui pectus ad Templum deferunt, odio & vindicandi decretò plenum, ut clarissimè demonstrant Christi verba, quibus à sacris Altaribus arcet homines, inimicitias foventes, jubetque prius reconciliari, antequam munus offerant. Vide sis Christiane Lector: an non ratione tui quoque viæ Sion lugeant, eò quòd non venias debitò ad solemnitatem modò. Sed inversò prorsus ordine divinis obtemperes mandatis, quæ in citato legis capite? offers enim diebùs festis *agnos & panes* sed non tales, quos Deus ibidem ad sui cultum & gratam beneficiorum memoriam exigit, sed qui gulæ illecebris deserviant. Resonant apud te Tubæ & alia Musices instrumenta, non ut iisdem laudetur Deus, sed ut pedes in saltus animentur. Celebras *Phase*, id est *transitum*, sed de vitio in vitium, de uno in aliud scelus abiens. Erigis *umbracula*, in quibus non Deo, sed Baccho & Veneri sacrifices. Si teste S. Scriptura cap. 24. lapidibus obrui debuit filius mulieris, ausus blasphemias effundere semel (quod fortè ex præcipiti iracundiæ calore contigit) quid tecum fiet, qui tam frequenter & præmeditatè ob intemperantiam potùs tot blasphemias, tot juramenta, tot imprecationes evomis illà ipsà die, quæ ad solius Dei laudem ordinata est? si tam severis verbis v. 45. cap. 25. Deus tibi præcipit charitatem proximo impendi, dicens: *ne affligas eum*. Quomodo audes; diebùs festis in aliorum consortio ejus famam denigrare, in publico eum probris impetere, in lusu defraudare, in contractu decipere? Christus Dominus, ut doceret: nullà magis die charitati proximi studendum, quàm feriatà; quinque homines legitur in Sabbatho curasse, nempe *Hytropicum*, *mulierem inclinatam*, *hominem manum aridam habentem*, *cæcum natum*, & *languentem ad piscinam*. Tu verò Christiane nunquam magis contra charitatem proximo debitam pecces, quàm die Sabbatho? quid respondebis illi, quando veniet in illo totius mundi Sabbatho, rationem à te exacturus talium factorum?

Doctri-